

Fekete Zoltán 60 éves

Ez év március 31-én töltötte be 60. életévét Fekete Zoltán professzor, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a Budapesti Kertészeti Egyetem Talajtani Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, akinek neve szorosan összefonódik a magyar talajtani tudomány és a felsőfokú talajtani oktatás fejlődésével

A Budapesti Tudomány Egyetemen 1935-ben szerezte meg természettudományok — kémia szakos tanári, majd geológia — kémia szakos bölcsész doktori oklevelét. Két évig gimnáziumi tanárként, majd 1937—1941-ig a Budapesti Tudomány Egyetem Ásvány- és Kőzettani Intézete tanársegédjeként működött. 1941—1949-ig a Keszthelyi Gazdasági Akadémia Talajtani Laboratóriumának, később Talajtani Tanszékének volt vezetője. A talajtan, geológia, mezőgazdasági kémia és gazdasági földrajz oktatása mellett részt vett a Földtani Intézet geológiai és talajismereti térképezési munkálataiban.

1949-ben nevezték ki a mai Kertészeti Egyetem jogelődje, az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Kara Talajtani Tanszékének vezetőjévé, amely Tanszék munkáját azóta is irányítja — immár 22 éve.

Sokoldalú kutatómunkája, tudományos tevékenysége során elsősorban a talajerózió-talajvédelem és a trágyázás kérdéseiben ért el figyelemre méltó eredményeket. Az egyes talajtípusok tápanyagdinamikájának elemzése alapján kidolgozta a különböző kertészeti növények (zöldségfélék, gyümölcs-, szőlő- és dísznövénykultúrák) szerves és műtrágyázási rendszerét, s azt a tudomány új eredményeinek figyelembevételével állandóan korszerűsíti. Értékesek a réteges homokjavítás kertészeti alkalmazhatóságára vonatkozó kísérleti

eredményei is. Foglalkozott a víz- és szélrózió folyamatának elméleti kérdéseivel, az azokat befolyásoló talajtulajdonságok elemzésével, fő céljának azonban a káros, talajtermékenységet csökkentő folyamatok eredményes megelőzésének, csökkentésének, illetve megszüntetésének kutatását tekintette és kidolgozta a gyümölcs- és szőlőterületek komplex talajvédelmi rendszerét.

Kutatómunkájának igen nagy értéke, hogy soha nem elégedett meg egyes kérdések elméleti tisztázásával, hanem legalább ilyen fontosnak tartotta a gyakorlati következtetések levonását és kutatási eredményeinek gyakorlatban történő elterjesztését is. Ez a törekvés hatja át oktatómunkáját, több mint 220 közleményt felölelő gazdag szakirodalmi munkásságát és tudományos közéleti tevékenységét egyaránt.

Három évtizedes eddigi egyetemi oktatómunkájában kettős célja volt: felkelteni az érdeklődést a talajtan és agrokémia iránt, megszerettetni a tárgyat hallgatóival és mindig legkorszerűbb ismereteket nyújtani — jól rendszerezetten. Segítette ez irányú törekvéseinek megvalósulását közvetlen emberi magatartása, szuggesztív előadásmódja. Munkájának eredményességét talajtanilag-agrokémiailag jól felkészített kertészmérnök szakembergárda, számos egyetemi jegyzet, széles szakközönség előtt ismert tankönyv jelzi.

A talajtan és agrokémia eredményeinek széles körű elterjesztésére számos népszerűsítő közleménye jelent meg napilapokban, népszerű tudományos folyóiratokban és önálló kiadványként. Mint az Országos Trágyázási Bizottság tagja az ötvenes évek elején az ország sok mezőgazdasági üzemében tartott tapasztalatcseréket, ankétokat talajjavítási, trágyázási és talajvédelmi témakörben. 1957-től kezdve tagja az Országos Talajvédelmi Tanácsnak, elnöke a MÉM Országos Meliorációs Tanácsa talajvédelmi tervezést felülbíráló szűkebb bizottságának, így a megvalósításra kerülő talajvédelmi tervek korszerűségét, szakszerűségét, az ez irányú kutatási eredmények közvetlen gyakorlati felhasználását személyében szavatolja.

Mint a Magyar Meteorológiai Társaság elnöke, majd az Agrártudományi Egyesület és a Talajtani Társaság alelnöke, a MTESZ elnökségi tagja és a Kertészeti Munkaközösség elnöke ugyancsak azon fáradozik, hogy a talajtani és agrokémiai tudomány eredményei minél előbb, minél szélesebb körben és minél hatékonyabban váljanak termelő erővé.

Kutatási eredményeit több nemzetközi kongresszuson, szimpóziumon ismertette. 1958-ban két hónapig állami ösztöndíjas professzorként működött a moszkvai Lomonoszov Egyetemen, 1967-ben Indiában tartott nagysikerű talajtani előadókörutat. Többször járt az Egyesült Arab Köztársaságban a homokjavítási tudományos együttműködés kiépítésére és továbbfejlesztésére.

Sokoldalú tudományos, oktatói és tudományos szervezői munkássága elismeréseképpen 1952-ben a Magyar—Szovjet Társaság aranykoszorús jelvényével, 1954-ben „Szocialista munkáért” érdeméremmel, 1958-ban a Magyar Agrártudományi Egyesület aranykoszorús jelvényével, 1960-ban Tessedik emlékéremmel tüntették ki.

60 éves születésnapján a talajtani, agrokémiai, mezőgazdasági és kertészeti szakemberek széles tábora köszönti Fekete Zoltánt és kíván neki erőt és jó egészséget további eredményes munkájához.

VÁRALLYAY GYÖRGY